

Gyventojų veiksmai esant biologinei taršai

Suintensyvėjus tarptautiniams, ekonominiams, kultūriniais ryšiams bei gyventojų migracijai, padidėjo ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų įvežimo į Lietuvą galimybė, taip pat išaugo grėsmė užkrečiamųjų ligų sukėlėjus panaudoti teroro tikslais.

Biologinės taršos grėsmė gali būti staigi ir išankstinė.

Staigi grėsmė gali būti dviem atvejais – karo metu, kai priešas panaudoja biologinį ginklą, ir taikos metu, kai biologinį ginklą panaudoja teroristai.

Kaip elgtis esant biologinei taršai?

Siekdami išvengti ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų plitimo, gyventojai turėtų atkreipti dėmesį į šiuos patarimus:

Jeigų netikėtai kiltų ligų protrūkis:

Klauskite pranešimų per radiją ir televiziją. Neišsigąskite ir nekelkite panikos. Nevartokite produktų, kurie nėra termiškai apdoroti arba naudokite tik tuos produktus, kurie buvo sandariai uždaryti. Vartokite tik virintą vandenį. Laikykitės asmens higienos reikalavimų. Patalpas valykite drėgnu skuduru. Pajutę pirmuosius sveikatos sutrikimus: pykinimą, vėmimą, viduriavimą, kylančią temperatūrą – tuoj pat kreipkitės į medikus.

ATSIMINKITE – užkrečiamosios ligos plinta geriant užterštą vandenį, valgant užterštus maisto produktus, nesilaikant asmeninės higienos reikalavimų, liečiant užkrėstus daiktus, bendraujant su sergančiais ar užsikrėtusiais žmonėmis.

JEI GAVOTE ĮTARTINĄ NEATPLĖŠTĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ

Nekratykite, nepurtykite ir neišbarstykite įtartiną voko ar paketo turinio.

Kad neišbarstytumėte esamo turinio, įdėkite voką ar paketą į polietileninį maišelį ar kitą sandariai uždaromą indą.

Jeigu neturite jokio indo, voką ar paketą apvyniokite bet kuo (drabužiais, popieriumi) ir šios apsaugos nenuimkite.

Išeikite iš kambario ir uždarykite duris. Neleiskite įeiti kitiems asmenims.

Nusiplaukite rankas su muilu.

Jei esate namie, skambinkite telefonu **112** arba kitais skubios pagalbos telefonais – **01, 02, 03**. Jei esate darbovietėje, pirmiausia apie įvykį praneškite savo institucijos vadovui ir skambinkite telefonu **112** arba kitais skubios pagalbos telefonais – **01, 02, 03**.

Surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, kur laiškas ar paketas buvo surastas. Pateikite šį sąrašą vietinėms visuomenės sveikatos priežiūros institucijoms ir teisėsaugos pareigūnams, kad jie galėtų vykdyti tolesnį tyrimą ir teikti rekomendacijas.

JEI GAVOTE LAIŠKĄ SU MILTELIAIS IR JIE IŠSIBARSTĖ

Nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti! Nedelsiant uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar pan.

Išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą.

Išeikite iš kambario, uždarykite duris ir neleiskite įeiti kitiems asmenims.

Nusiplaukite rankas su muilu.

Kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą ar į bet kokią kitą talpyklą, kurią galima užantspauduoti. Šie drabužiai turi būti atiduoti specialiujų tarnybų darbuotojams.

Kuo greičiau nusiprauskite po dušu su muilu. **Nevartokite chlorkalkių ar kitų dezinfekantų.**

Jei esate namie, skambinkite telefonu **112** arba kitais skubios pagalbos telefonais – **01, 02, 03**.

Jei esate darbovietėje, pirmiausia apie įvykį praneškite savo institucijos vadovui ir skambinkite telefonu **112** arba kitais skubios pagalbos telefonais – **01, 02, 03**, informuokite pastato apsaugos darbuotojus ar kitus prižiūrėtojus.

Surašykite visus tame kambaryje ar teritorijoje buvusius žmones, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais. Pateikite šį sąrašą vietinėms visuomenės sveikatos institucijoms ir teisėsaugos pareigūnams, kad jie galėtų vykdyti tolesnį tyrimą ir duoti rekomendacijas.

KILUS ĮTARIMUI, KAD Į APLINKĄ PATEKO BIOLOGINIS AGENTAS

- Išjunkite patalpoje ar teritorijoje esančius ventiliatorius.
- Nedelsiant palikite patalpą ar teritoriją.
- Uždarykite patalpos duris, stenkitės, kad į patalpą ar teritoriją niekas neįeitų.
- Nedelsiant praneškite savo institucijos vadovui ir policijai.
- Išjunkite pastato oro kondicionavimo sistemą.
- Surašykite visus kambaryje, patalpoje ar teritorijoje buvusius asmenis, kad atsakingų institucijų specialistai galėtų nedelsiant vykdyti židinio lokalizavimo, padarinių šalinimo darbus ir teikti skubią medicinos pagalbą.

KAIP ATPAŽINTI ĮTARTINĄ PAKETĄ AR LAIŠKĄ

Įtartinio paketo ar laiško požymiai:

- Pernelyg didelės pašto išlaidos.
- Ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas.
- Iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės.
- Klaidos žodžiuose.
- Nėra atgalinio adreso.
- Riebalų dėmės, išblukusios spalvos.
- Kreivas ar grublėtas vokas.
- Išsikišę laidai ar aliuminio folija.
- Pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.).
- Tiksėjimo garsas.
- Pažymėtas užrašu „personalinis“ arba „konfidencialus“.
- Skleidžia specifinį kvapą.